

6. 3. Zrelý človek, zrelý kresťan

Cieľ: predstaviť ideál zrelosti

Božie slovo

V krajine Hus žil istý muž, menom Jób. Bol to muž dokonalý a statočný, bál sa Pána a chránil sa zlého. (Narodilo sa mu sedem synov a tri dcéry.) V jeho stádach bolo sedemtisíc oviec, tritisíc tiav, päťsto záprahov rožného statku a päťsto oslíc. Aj čelade mal veľmi mnoho. Bol to muž, ktorý vynikal nad všetkých synov Východu. Jeho synovia často robili hostiny, každý v určitý deň vo svojom dome, a pozývali aj svoje tri sestry, aby s nimi jedli a pili. No len čo uplynuli dni hodov, Jób si ich dal zavolať a obradne ich očisťoval. Vstal včasráno a podľa ich celkového počtu prinášal zápalné obety. Lebo Jób hovorieval: „Možno, že moji synovia zhrešili. Možno, že vo svojom srdci urazili Boha.“ A tak to Jób robil neprestajne.“ (Job 1,1-5)

„Ježiš povedal: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, doráňali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej. No prišiel k nemu istý cestujúci Samaritán a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany oleja a vína a obviazal mu ich; vyložil ho na svoje dobytča, zaviezol ho do hostinca a staral sa oň. Na druhý deň vyňal dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: „Staraj sa oň a ak vynaložíš viac, ja ti to zaplatím, keď sa budem vracat.“ Čo myslíš, ktorý z tých troch bol blížnym tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ On odpovedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš mu povedal: „Choď a rob aj ty podobne!“ (Lk 10,30-37)

„Keď im umyl nohy a obliekol si odev, znova si sadol k stolu a povedal im: „Chápete, čo som vám urobil? Vy ma oslovujete: „Učiteľ“ a: „Pane“ a dobre hovoríte, lebo to som. Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám. Veru, veru, hovorím vám: Sluha nie je väčší ako jeho pán, ani posol nie je väčší ako ten, kto ho poslal. Keď to viete, ste blahoslavení, ak podľa toho aj konáte.“ (Jn 13,12-17)

„Potom vošiel do Jericha a prechádzal cezeň. A tu muž, menom Zachej, ktorý bol hlavným mýtnikom a bol bohatý, zatúžil vidieť Ježiša, kto to je, ale nemohol pre zástup, lebo bol malej postavy. Bežal teda napred a vyšiel na planý figovník, aby ho uvidel, lebo práve tade mal ísť. Keď Ježiš prišiel na to miesto, pozrel sa hore a povedal mu: „Zachej, pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!“ On chytrou zišiel a prijal ho s radosťou. Keď to videli, všetci šomrali: „Vošiel k hriešnemu človekovi!“ Ale Zachej vstal a povedal Pánovi: „Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne.“ (Lk 19,1-8)

„A pokračoval: „Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: „Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí.“ A on im rozdelil majetok. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil. Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trieť núdzu. Išiel teda a uchytil sa u istého obyvateľa tej krajiny a on ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť. I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nik mu ich nedával. Vstúpil teda do seba a povedal si: „Kofko ná denníkov u môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich ná denníkov.“ I vstal a šiel k svojmu otcovi. Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: „Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.“ (Lk 15,11-21)

„Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava. Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: „Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“ Vtedy mu spravodliví povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?“ Kráľ im odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ Potom povie aj tým, čo budú zľava: „Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom! Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; bol som počestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma.“ Vtedy mu aj oni povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného alebo smädného alebo ako počestného alebo nahého alebo chorého alebo vo väzení a neposlúžili sme ti?“ Vtedy im on odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.“ (Mt 25,31-45)

„Vypestujte dobrý strom a bude dobré aj jeho ovocie, alebo zasadte zlý strom a bude zlé aj jeho ovocie. Lebo strom možno poznať po ovocí. Hadie plemeno, ako môžete hovoriť dobre, keď ste zlí? Ved' z plnosti srdca hovoria ústa. Dobrý človek vynáša z dobrého pokladu dobré veci a zlý človek vynáša zo zlého pokladu zlé.“ (Mt 12,33-35)

„Vtedy Ježiš povedal zástupom i svojim učeníkom: „Zákonníci a farizeji zasadli na Mojžišovu stolicu. Preto robte a zachovávajú všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte: lebo hovoria, a nekonajú. Viažu ťažké až neúnosné bremená a kladú ich ľuďom na plecia, ale sami ich nechcú ani prstom pohnúť. Všetko, čo robia, konajú iba preto, aby ich ľudia videli: rozširujú si modlitebné remienky a zväčšujú strapce na šatách, radi majú popredné miesta na hostinách, prvé stolice v synagógach, pozdravy na uliciach a keď ich ľudia oslovujú Rabbi. Vy sa nedávajte volať Rabbi, lebo len jeden je váš Učiteľ, vy všetci ste bratia. Ani Otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten nebeský. Ani sa nedávajte volať Učiteľmi, lebo len jediný je váš Učiteľ, Kristus. Kto je medzi vami najväčší; bude vaším služobníkom. Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený.“ (Mt 23,1-12)

„Keď potom vošiel do Kafarnauma, pristúpil k nemu stotník s prosbou: „Pane, sluha mi leží doma ochrnutý a hrozne trpí.“ On mu povedal: „Prídem a uzdravím ho.“ Stotník mu odpovedal: „Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a môj sluha ozdravie. Ved' aj ja som podriadený človek a mám pod sebou vojakov. Ak daktorému poviem: „Chod!“ - ide; inému: „Pod' sem!“ - tak príde; a svojmu sluhovi: „Urob toto!“ - on to urobí.“ (Mt 8,5-9)

„Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. 39 Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.“ (Mt 10,37-39)

„Tu prišla k nemu istá kanaánska žena z tých končín a kričala: „Zmiluj sa nado mnou, Pane, syn Dávidov! Dcéru mi hrozne trápi zlý duch.“ Ale on jej neodpovedal ani slovo. „Jeho učeníci pristúpili k nemu a prosili ho: „Pošli ju preč, lebo kričí za nami.“ Ale on odvetil: „Ja som poslaný iba k ovciam strateným z domu Izraela.“ No ona prišla k nemu, poklonila sa mu a povedala: „Pane, pomôž mi!“ On jej odpovedal: „Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“ „Áno, Pane,“ vravela ona, „ale aj šteňatá jedia odrobinky, čo padajú zo stola ich

pánov.“ Vtedy jej Ježiš povedal: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako chceš.“ A od tej hodiny bola jej dcéra zdravá.“ (Mt 15,22-28)

„Vtedy k nemu odzadu pristúpila istá žena, ktorá dvanásť rokov trpela na krvotok, a dotkla sa obruby jeho odevu. Povedala si totiž v duchu: „Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdraviem.“ Ježiš sa obrátil a keď ju zazrel, povedal: „Dúfaj, dcéra, tvoja viera ťa uzdravila.“ A žena bola od tej hodiny zdravá.“ (Mt 9,20-22)

„Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú! Tomu, kto ťa udrie po líci, nadstav aj druhé. A tomu, kto ti berie plášť, neodopri ani šaty. Každému, kto ťa prosí, daj a ak ti niekto niečo vezme, nežiadaj to naspäť. Ako chcete aby ľudia robili vám, tak robte aj vy im! Ak milujete tých, ktorí vás milujú, akúže máte zásluhu? Veď aj hriešnici milujú tých, čo ich milujú. Ak robíte dobre tým, čo vám dobre robia, akúže máte zásluhu? Veď to isté robia aj hriešnici. A ak požičiavate tým, od ktorých to dúfate dostať naspäť, akúže máte zásluhu? Veď aj hriešnici požičiavajú hriešnikom, aby dostali naspäť to isté. Ale milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým. Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec! Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám. Dávajte a dajú vám: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám.“ (Lk 6,27-38)

„Keď ta Ježiš prišiel, dozvedel sa, že Lazár je už štyri dni v hrobe. Betánia bola pri Jeruzaleme, vzdialená asi pätnásť stadií, a tak prišlo k Marte a Márii veľa Židov potešiť ich v žiali za bratom. Keď Marta počula, že prichádza Ježiš, išla mu naproti. Mária zostala doma. Marta povedala Ježišovi: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel. Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“ Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“ Marta mu vravela: „Viem, že vstane v posledný deň pri vzkriesení.“ Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“ Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesias, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ (Jn 11,17-27)

„Ježiš mu odpovedal: „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok. Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová.“ (Jn 14,23-24)

„Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske! Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske. Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná.“ (Jn 15,9-11)

„Nebudte nikomu nič dlžní, okrem toho, aby ste sa navzájom milovali: veď kto miluje blížneho, vyplní zákon. Lebo: Nescudzoložíš! Nezabiješ! Nepokradneš! Nepožiadáš! a ktorékoľvek iné prikázanie je zahrnuté v tomto slove: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Láska nerobí zle blížnemu; teda naplnením zákona je láska.“ (Rim 13,8-10)

„Napodobňujte ma, ako aj ja napodobňujem Krista.“ (1 Kor 11,1)

„Veď kto skúpo seje, skúpo bude aj žať; kto seje štedro, štedro bude aj žať.“ (2 Kor 6)

„Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.“ (1 Jn 4,7-8)

CIC Kán. 879 - Sviatosť birmovania, ktorá vtláča znak a ktorou sa pokrstení, pokračujúc na ceste uvedenia do kresťanského života, obohacujú darom Ducha Svätého a dokonalejšie sa pripútavajú k Cirkvi, posilňuje ich a užšie zaväzuje, aby slovom a skutkom boli svedkami Krista, šírili vieru a ju obhajovali.

Znaky zrelosti:

- Vyrovnané sebavedomie – pozitívne sebahodnotenie, reálny sebaobraz (poznanie svojich predností aj nedostatkov), prijatie svojej úlohy podľa pohlavia, sebadôvera, schopnosť prebrať plnú zodpovednosť za svoje činy
 - Citová zrelosť – schopnosť viacej dávať než brať, byť tu pre druhých, relatívna nezávislosť od iných a schopnosť vstupovať do relatívnej nezávislosti, tolerancia, empatia, schopnosť pozeráť sa na problémy očami druhého, schopnosť riešiť konfliktné situácie konštruktívne, schopnosť zreých citových prejavov i prijímanie citových prejavov druhých
 - sociálna zrelosť – schopnosť spolupráce, prosociálneho správania i autonómie, asertivity
- (Zdroj: 1. katechéza Príprava na manželstvo)

Podnety na prehĺbenie témy

- poukázať na ideál zrelosti aj keď je ťažký

Charakteristika zrelého človeka:

- má kritické a samostatné myslenie, vie položiť otázky, rozmýšľa a nielen nekriticky preberá. Možnosť zobrať konkrétnu informáciu (článok z novin a pod), prečítať ju a skúsiť sa nad ňou zamyslieť – či je pravdivá, či nie, čo zamlčuje, kam ma chce dostať a pod
- vedieť povedať kritiku na správnom mieste a správny čas: nie pri pive v krčme s kamarátmi nadávať, ale potom pochlebovať tomu na koho nadávam
- stojí si za svojím názorom. Vedieť si obhájiť svoje postoje a ísť aj proti mienke väčšiny – nie stádovitosť. Mladí sa snažia byť originálni, ale sú originálny strašne priemerné – robia to čo ostatní (teraz je moderné obliecť sa neštandardne, tak sa neštandardne oblečiem, myslím si, že som originálny, pritom som priemer, pretože robím to, čo robia všetci ostatní.)
- vie bojovať za pravdu. Vedieť obhájiť pravdy viery a morálku Cirkvi
- je zodpovedný – prijať zodpovednosť za seba a aj za tých, čo sú nám zverení. Nežiť len pre dnešok, ale uvažovať nad tým aké to bude mať dôsledky. Dnes sa žije na dlh. Dovoľenky, vianočné darčeky na pôžičku. Je to zodpovedné?
- vie byť aj nepopulárny: neponúka to, čo ľudia chcú, ale ponúka to, čo je pre nich dobré. Veriaci nikdy nebude populárny. Ponúka kríž. Nesľubuje nespĺniteľné. Neponúka lacné a jednoduché riešenia, ktorých výsledok je len ďalší a hlbší problém
- vie sa zrieknuť príjemného v prospech dobrého. Vie uprednostniť budúce dobro pred terajším pôžitkom
- má víziu – vie prečo chce žiť a ide za tým
- má pravdivý obraz o sebe – Nepreceňuje sa ani sa nepodceňuje. Vie aké sú jeho silné stránky a aké sú jeho slabé stránky
- vie žiť pre druhých – nemyslí len na seba, ale rozdáva sa pre druhých
- vie si priznať chybu, vie prehrať, nebojí sa ukázať sa slabým
- vie prijať zodpovednosť za svoje konanie
- Poukázať na nezrelé životné štýly:

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- hedonizmus
- oportunizmus
- populizmus
- laxismus
- nihilizmus
- hyenizmus
- cez konkrétne príklady zo života ukázať kam to vedie
- poukázať na to, prečo nás tí, čo nad nami chcú vládnuť chcú nechať v nezrelosti
- Ježiš ako vzor zrelosti (predstaviť Ježiša v rôznych situáciách, kde zrelo reaguje na nezrelých (či možno v sobotu uzdraviť alebo neuzdraviť, Ježiš pred veľradou, Ježiš v konfrontácii s farizejmi, Ježiš a cudzoložnica, Ježiš a Pilát...))
- Mária a jej prijatie Božej vôle
- svätí ako vzor zrelosti (Tomáš Morus – politik, Matka Tereza - charita, Anna Kolesárová – čistota, Oscar Romero, Maximilián Kolbe..., svätci veľkí v pokání – sv. Mojžiš – najpokornejší z pokorných, Dávid, sv. Augustín, sv. František, Ján Nepomucký, Košickí mučeníci...)
- zrelý človek ohlasuje a cez ohlasovanie dozrieva

Nakresliť dve postavičky. Do jednej z nich dopisovať, čo charakterizuje dospelého, aký by mal byť - ideál (možno priradiť aj k častiam tela). Do druhej dopisovať, akí reálne sú (čo sa mi na nich nepáči)... (Aby sa osmelili možno im dať najprv papier s dvoma postavičkami, kde si to v pokoji pripravia a potom sa to napíše na veľký baliaci papier)

- ako by si charakterizoval zrelého človeka?
- aké prejavy nezrelosti vnímaš dnes vo svete dospelých?
- čo robíš, aby si sa vyvaroval chýb, ktoré kritizuješ?
- nemáš k nim tendencie aj ty?
- nekritizovali tieto veci aj oni, keď boli mladí?
- čo pomáha k zrelosti?
- čo nás udržia v nezrelosti?
- kto, alebo čo ťa motivuje dozrievať?
- kto, alebo čo ťa brzdí na ceste dozrievania?
- čo znamená arogancia moci?
- v športe sa často stretávame s nečestnosťou. Najbežnejšou formou je filmovanie alebo doping. Ale sú aj iné. V 1986 Maradona dáva víťazný gól rukou. Vďaka tomu sa stávajú Argentínci majstri sveta. Bol si už v podobnej situácii? Ako si sa zachoval? Aký by bol férový a zrelý postoj?
- máš skúsenosť, že si premohol strach, vystúpil z tieňa a ozval sa?
- ako by si odpovedal na niektoré útoky proti Cirkvi?
- v akých životných postojoch sa ukázala Ježišova zrelosť? Ako reagoval Ježiš na spochybnenie, výsmech, odmietnutie, fyzické útoky, nepochopenie ... Z čoho pramenila Ježišova zrelosť? Odkiaľ čerpal Ježiš silu k takýmto postojom?
- k čomu by ťa mohol inšpirovať Ježišov postoj? V akých situáciách? Nie si aj ty niekedy v podobných situáciách ako Ježiš?
- Ježiš posielal svojich ohlasovať evanjelium, posielal aj teba. Ako by si mohol naplniť toto poslanie? Ako by ťa toto poslanie mohlo priviesť k zrelosti?

Modlitba

Modlitba sv. Františka o pokoj

Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja. Daj, aby som vnášal lásku, kde panuje nenávisť; odpustenie, kde sa množia urážky; jednotu, kde vládne nesvornosť. Daj, aby som prinášal pravdu tým, čo blúdžia; vieru tým, čo pochybujú; nádej tým, čo si zúfajú; svetlo tým, čo tápu vo tmách; radosť tým, čo smútia.

Pane, daj, aby som sa snažil skôr potešovať iných, než aby mňa potešovali; skôr chápať iných, než aby mňa chápali; skôr milovať iných, než aby mňa milovali.

Pretože len keď dávame – nadobúdame; len keď zabúdame na seba – nachádzame seba samých; len keď odpúšťame – dostáva sa nám odpustenia; len keď odumierame sebe – povstávame k večnému životu. Amen.

(Zdroj: www.modlitba.sk)

Modlitba sv. Ignáca

Vezmi si, Pane, moju slobodu, moje spomienky a moje chápanie.

Vezmi si moju vôľu.

Vezmi si všetko, čo mám a čo nazývam svojim.

Všetko si mi dal, Tebe, Pane, to teraz vraciam.

Všetko je Tvoje: rob, čo chceš.

Daj mi len svoju lásku a milosť. To mi stačí.

Amen.

(Zdroj: www.jezuitike.sk)

Aplikácia do života

- skús konfliktnú situáciu vo svojom živote vyriešiť zrelým spôsobom, ku ktorému ťa inšpiruje Ježiš
- cvič sa v zrelosti, v konkrétnych situáciách sa snaž byť viac zodpovedný, uznaj si chybu, skús reagovať pokojne, nepodvádzaj na písomke, nesimuluj na futbale, ...) vyber si aspoň jednu z týchto možností

Materiály k téme

[KKC](#)

CIC 879

P. Vella: Mária, dokonalá žena

[TV LUX Kresťanské dozrievanie](#)